

بررسی بخش مسکن و شهرسازی در لایحه بودجه ۱۴۰۲

معاونت برنامه‌ریزی و توسعه شرکت‌ها
مدیریت توسعه بازار
دفتر اقتصاد مسکن

شرکت گروه سرمایه‌گذاری مسکن
زمستان ۱۴۰۱

اهم موارد مرتبط با حوزه مسکن

- ✓ کل اعتبارات امور مسکن، عمران شهری و روستایی برابر ۶۰ هزار و ۷۴۷ میلیارد ریال
- ✓ سهم ۳۹ صدم درصدی (۰/۳۹٪) اعتبارات امور مسکن، عمران شهری و روستایی از کل امور ده گانه (سهم ۱۴۰۱ برابر ۰/۳۷٪)
- ✓ رشد اعتبارات در بخش هزینه‌ای بوده و به طور عمده صرف مصارف جاری از جمله جبران حقوق و دستمزد خواهد شد.
- ✓ اعتبار ۳۰۰ هزار میلیارد ریال از طریق صندوق ملی مسکن
- ✓ تکلیف به شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و کمیسیون ماده (۵) در خصوص تغییر کاربری اراضی مزاد دستگاه‌های اجرایی و تهاتر و مبادله زمین‌های دستگاه‌های اجرایی در راستای تجمیع ساختمان‌های پراکنده
- ✓ تأمین منابع مالی حوزه مسکن و شهرسازی، از طریق انتشار اوراق مالی اسلامی، استفاده از منابع داخلی وزارت راه و شهرسازی و سایر نهادهای ذی‌ربط، تهاتر اراضی و املاک دستگاه‌های اجرایی، مولد سازی اموال و دارایی‌های دستگاه‌های اجرایی

- توجه به توسعه خدمات زیربنایی و عدم توجه به سایر ابعاد از جمله تأمین مسکن گروه‌های کم درآمد، نظام اجاره‌داری، پراکنش تقاضای مسکن، تاب‌آوری شهری، اسکان غیر رسمی، مصرف انرژی در ساختمان
- عدم انعکاس اعتبارات مورد نیاز برنامه‌ها و طرح‌های حوزه مسکن به ویژه قانون جهش تولید مسکن جهت بررسی جزئیات برنامه‌های اجرایی حوزه مسکن
- عدم شفافیت، انضباط و تناظر افقی و عمودی موضوعات حوزه مسکن
- کم‌توجهی به امکان تأمین مالی و تسهیل ورود بخش خصوصی در حوزه ساخت‌وساز و تأمین زیرساخت‌های خدماتی و شهری

تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و تغییرات آن نسبت به بودجه مصوب سال ۱۴۰۱

مهمترین تغییرات ایجاد شده در تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۴۰۲

بند «الف» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ که به انتشار اوراق مالی اسلامی توسط شرکت‌های دولتی اشاره دارد، نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ سقف ریالی انتشار اوراق هیچ تغییری نداشته است. از سوی دیگر از اولویت‌هایی که در قانون بودجه سال‌های گذشته برای شرکت‌های وابسته به وزارت راه و شهرسازی از جمله شرکت بازآفرینی شهری، شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی در نظر گرفته می‌شد، ذکری به میان نیامده است و تنها این اجازه مشمول طرح‌هایی شده است که به تصویب شورای اقتصاد رسیده باشد.

بند «د» که به تجویز شهرداری‌ها و سازمان‌های وابسته به آنها نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی می‌پردازد، برای اجرای طرح‌های قطار شهری و حمل و نقل شهری سقف ۱۰۰ هزار میلیارد ریال و جهت توسعه زیرساخت‌های شهری و بازسازی بافت‌های فرسوده و ساماندهی حاشیه‌نشینی و سکونتگاه‌های غیررسمی، سقف ۱۲۰ هزار میلیارد ریال تعیین شده است. همچنین سهمی برای بازآفرینی شهری بافت‌های فرسوده پیرامون حرم‌های مطهر کریمان اهل بیت تعیین نشده است.

تبصره
«۵»

تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و تغییرات آن نسبت به بودجه مصوب سال ۱۴۰۱

تبصره «۶»

- عدم انعکاس معافیت مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور از پرداخت هزینه صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و انشعابات تأسیسات زیربنایی واحدهای مسکونی
- افزایش ۵۰ میلیارد ریالی قیمت پایه تعیین شده جهت مشمولیت پرداخت مالیات در بند «ذ» نسبت به سال جاری

تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و تغییرات آن نسبت به بودجه مصوب سال ۱۴۰۱

تبصره ۱۱:

- بند «ه»: به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده شده تا املاک مزاد خود را به فروش رسانده و به شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و کمیسیون ماده (۵) تکلیف شده تا پس از درخواست وزارت اقتصاد نسبت به تغییر کاربری اقدام نمایند.
- بند «و»: دستگاه‌های اجرایی مجاز شده‌اند تا به منظور تسویه مطالبات و بدهی‌های قطعی شده خود نسبت به مبادله/تهاتر اراضی و املاک در اختیار مبادرت ورزند.
- بند «ل»: دستگاه‌های اجرایی اجازه دارند تا با تهاتر یا فروش اموال غیرمنقول خود نسبت به تجمیع ساختمان‌های پراکنده خود اقدام کنند.
- بند «ح»: تخصیص زمین به خانوارهای صاحب فرزندان چهار قلو و بیشتر

تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و تغییرات آن نسبت به بودجه مصوب سال ۱۴۰۱

تبصره «۱۶»:

بر اساس مفاد این تبصره در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، تنها پرداخت تسهیلات قرض الحسنه به موارد مندرج در قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی از جمله؛ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، قوانین مربوط به ایثارگران و قانون جهش تولید مسکن اشاره شده است و از تبیین صریح ارقام مشخص برای مصارف خاص تولید و تأمین مسکن پرهیز شده است.

برآورد اعتبارات بخش و شهرسازی بر حسب امور، فصل

- ❖ مجموع اعتبارات هزینه‌ای (عمومی و متفرقه) برابر با ۵۶۵۱ میلیارد ریال و اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برابر ۵۵۰۹۵ میلیارد ریال و در مجموع اعتبار کل امور برابر ۶۰۷۴۷ میلیارد ریال است.
- ❖ اعتبار فصل مسکن ۱۱۵۷ میلیارد ریال، فصل تحقیق و توسعه در امور مسکن، عمران شهری و روستایی ۲۶۹۵ میلیارد ریال، فصل توسعه و خدمات شهری، روستایی و عشایری ۵۶۸۹۴ میلیارد ریال است.
- ❖ فصل مسکن دارای سهم ۱۰۹ درصدی از امور مسکن و عمران شهری و روستایی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ است که اعتبارات بسیار اندک فصل مسکن نسبت به سایر فصول را نشان می‌دهد.
- ❖ سهم امور مسکن، عمران شهری و روستایی از مجموع امور ده گانه کمتر از یک درصد است که نسبت به سال گذشته (۰.۳۷ درصد) تغییر چندانی نداشته لذا می‌توان گفت شاهد گشایش خاصی در برآورد اعتبارات هزینه‌ای و به ویژه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش مسکن و شهرسازی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نیستیم.

برآورد اعتبارات بخش و شهرسازی بر حسب امور، فصل

برآورد اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور مسکن، عمران شهری و روستایی
(میلیون ریال)

رشد کل لایحه ۱۴۰۲ نسبت به مصوب ۱۴۰۱ (درصد)	رشد سرمایه‌های لایحه ۱۴۰۲ نسبت به مصوب ۱۴۰۱ (درصد)	رشد هزینه‌های لایحه ۱۴۰۲ نسبت به مصوب ۱۴۰۱ (درصد)	جمع کل لایحه ۱۴۰۲	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای						هزینه‌ای						عنوان
				برآورد ۱۴۰۲				مصوب ۱۴۰۱	عملکرد ۱۴۰۰	برآورد ۱۴۰۲				مصوب ۱۴۰۱	عملکرد ۱۴۰۰	
				جمع	اختصاصی	متفرقه	عمومی			جمع	اختصاصی	متفرقه	عمومی			
۲۵.۱۹	۲۲.۵۴	۵۸.۶۴	۶۰۷۴۷۳۱ ۰	۵۵۰۹۵۸ ۱۰	۰	۲۸۵۶۰۰۰	۵۲۲۳۹۸ ۱۰	۴۴۹۶۳۰۷ ۴	۶۷۲۸۵۲۲ ۹	۵۶۵۱۵۰۰	۹۴۰۰۰۰	۰	۴۷۱۱۵۰ ۰	۳۵۶۲۴۹۶	۲۷۶۸۲۸۱	امور مسکن، عمران شهری و روستایی
۱۵.۴۷	۰.۱۳	۲۱.۸۵	۱۱۵۷۹۰ ۰	۲۹۵۰۰۰	۰	۰	۲۹۵۰۰۰	۲۹۴۶۲۴	۱۲۳۰۰۰	۸۶۲۹۰۰	۰	۰	۸۶۲۹۰۰	۷۰۸۱۴۰	۴۴۷۴۰۰	فصل مسکن
۲۳.۳۹	۲۳.۱۳	۲۸.۲۱	۵۶۸۹۴۲۷ ۰	۵۳۹۲۸۸ ۱۰	۰	۲۸۵۶۰۰۰	۵۱۰۷۲۸ ۱۰	۴۳۷۹۶۷۷ ۰	۶۶۱۴۶۵۴ ۶	۲۹۶۵۴۶۰	۰	۰	۲۹۶۵۴۶۰	۲۳۱۲۹۱ ۸	۱۸۸۱۰۰ ۷	فصل توسعه و خدمات شهری، روستایی و عشایری

برآورد اعتبارات بخش و شهرسازی بر حسب امور، فصل

برآورد اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور مسکن، عمران شهری و روستایی
(میلیون ریال)

عنوان	هزینه‌ای					تملك دارایی‌های سرمایه‌ای					جمع کل لایحه ۱۴۰۲	رشد هزینه‌ای لایحه ۱۴۰۲ نسبت به مصوب ۱۴۰۱ (درصد)	رشد سرمایه‌ای لایحه ۱۴۰۲ نسبت به مصوب ۱۴۰۱ (درصد)	رشد کل لایحه ۱۴۰۲ نسبت به مصوب ۱۴۰۱ (درصد)	
	برآورد ۱۴۰۲					برآورد ۱۴۰۲									
	عملکرد ۱۴۰۰ د	مصوب ۱۴۰۱	عمومی	متفرقه	اختصاص ی	جمع	عملکرد ۱۴۰۰	مصوب ۱۴۰۱	عمومی	متفرقه					اختصاص ی
فصل تحقیق و توسعه در امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۴۳۹۸ ۷۴	۵۴۱۴۳۸	۸۸۳۱۴۰	۰	۹۴۰۰۰۰	۱۸۲۳۱۴۰	۱۰۱۵۶۸۳	۸۷۱۶۸۰	۸۷۲۰۰۰	۰	۰	۸۷۲۰۰۰	۲۳۶۰۷۲	۰۰۰۴	۹۰۰۷۲
جمع امور ده گانه	۶۶۴۵۱ ۱۵۵۳ ۲	۹۷۹۵۱۷۶ ۳۸۹	۱۲۱۸۹۷۳ ۹۸۹۶	۲۵۱۰۳۸۹ ۰۰	۱۶۰۶۳۹۲ ۸۷۵	۱۴۰۴۷۱۷ ۱۶۷۱	۸۵۰۰۳۹۸ ۸۶	۸۴۷۱۰۴۰ ۲۵	۱۰۲۱۹۷۷ ۰۸۸	۳۳۹۱۴۲۰ ۰۰	۱۶۸۵۵۴۶ ۲۵	۱۵۲۹۶۷۳ ۷۱۳	جمع امور ده گانه ۱۴۰۲: ۱۵۵۷۶۸۴۵۳۸۴		
سهم امور مسکن از جمع امور ده گانه	۰۰۰۴۲	۰۰۰۳۶	۰۰۰۳۹	۰	۰۰۰۵۹	۰۰۰۴۰	۷۰۹۱۶	۵۰۳۰۸	۵۰۱۱۲	۰۰۸۴۲	۰	۳۰۶۰۲	سهم کل امور مسکن از کل امور ده گانه (درصد): ۰۰۰۳۹		

منبع: لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس

بودجه دستگاه‌های اجرایی بخش مسکن و شهرسازی

- ❖ رشد ۱۲.۳ درصدی بودجه وزارت راه و شهرسازی در لایحه بودجه ۱۴۰۲ (نسبت به مقادیر مصوب سال‌های پیش چشمگیر نبوده)
- ❖ بیشترین میزان تغییرات اعتبارات زیرمجموعه‌های وزارت راه و شهرسازی در حوزه مسکن، مربوط به شرکت بازآفرینی شهری ایران با رشد در حدود ۲۱۲ درصد است و کمترین میزان تغییرات از آن سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی با رشدی افزون بر ۱۲ درصد است.
- ❖ رشد تقریباً دو برابری (۹۷.۱۵ درصدی) اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۴۰۱ در مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی (فعالیت‌های این مرکز مشتمل بر ۲ برنامه توسعه شبکه شتاب‌نگاری کشور و کالبد شهری و روستایی است).
- ❖ اختصاص ۳۷۴ هزار میلیون ریال جهت احداث قطار حومه‌ای تهران به شهرهای جدید پردیس و هشتگرد. نکته قابل توجه حجم اندک اعتبارات برای احداث قطار حومه‌ای شهر جدید پردیس با توجه به تعداد واحدهای مسکونی و همچنین برنامه‌های قانون جهش تولید مسکن است که ضرورت بنیان قطار حومه‌ای را دو چندان می‌کند.
- ❖ اختصاص ۱۳۲۴ میلیارد ریال جهت کمک به بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری (آماده سازی، اجرا، تملک و آزاد سازی و مطالعات).
- ❖ اختصاص ۲۰۱۶۶ میلیارد ریال اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، برای بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در لایحه بودجه ۱۴۰۲ (رشد اندک نسبت به سال ۱۴۰۱ داشته است).
- ❖ اختصاص ۲۹۵ میلیارد ریال برای کمک به مسکن گروه‌های کم درآمد، ۱۲۲۱ میلیارد ریال جهت طرح جامع بهسازی مسکن روستایی، ۱۲۸۲ میلیارد ریال برای ساماندهی و بهسازی بافت‌های ناکارآمد شهری و ۲۶۱۶ میلیارد ریال برای ایمن سازی واحدهای مسکونی روستایی در معرض خطر.

بودجه دستگاه‌های اجرایی بخش مسکن و شهرسازی

رشد کل لایحه بودجه ۱۴۰۲ نسبت به مصوب ۱۴۰۱	جمع کل	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای				اعتبارات هزینه‌ای				عنوان دستگاه
		رشد سرمایه‌ای لایحه ۱۴۰۲ نسبت به مصوب ۱۴۰۱	برآورد ۱۴۰۲	مصوب ۱۴۰۱	عملکرد ۱۴۰۰	رشد هزینه‌های لایحه ۱۴۰۲ نسبت به مصوب ۱۴۰۱ (درصد)	برآورد ۱۴۰۲	مصوب ۱۴۰۱	عملکرد ۱۴۰۰	
۱۲.۳	۳۰۹۹۵۰۵۲	۱۰.۱۶	۲۷۳۶۶۰۰۰	۲۴۸۴۰۷۹۴	۲۱۴۵۱۷۳۴	۳۱.۵۷	۳۶۲۹۰۵۲	۲۷۵۸۱۴۰	۱۸۷۷۱۳۰	وزارت راه و شهرسازی (حوزه ستادی)
۹۷.۱۵	۲۹۳۲۱۴۰	۱۷.۲۵	۱۱۰۹۰۰۰	۹۴۵۷۷۳	۱۰۱۵۶۸۳	۳۳۶.۷۲	۱۸۲۳۱۴۰	۵۴۱۴۳۸	۴۳۹۸۷۴	مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
۱۲.۳۲	۱۴۸۱۶۲۵۹	۱۲.۳۲	۱۴۸۱۶۲۵۹	۱۳۱۹۰۹۴۸	۲۴۳۹۷۶۷۵	سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی شرکت مادر تخصصی
۱۶.۲۹	۲۷۵۹۰۰۰	۱۶.۲۹	۲۷۵۹۰۰۰	۲۳۷۲۳۲۲	۲۳۵۴۲۱۰	شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید
۰.۴۷	۷۹۷۰۰۰	۰.۴۷	۷۹۷۰۰۰	۷۹۳۲۲۸	۸۲۰۴۱۲	دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
۲۱۲.۳۱	۵۲۲۴۰۰۰	۲۱۲.۳۱	۵۲۲۴۰۰۰	۲۴۶۰۵۴۷	۱۹۸۲۶۹۰	شرکت بازآفرینی شهری ایران
۶.۷۴	۲۰۱۶۶۷۶۶	۶.۳۸	۲۰۰۰۸۰۰۰	۱۸۸۰۶۹۴۰	۲۹۹۱۶۲۷۸	۸۵.۳	۱۵۸۷۶۶	۸۵۶۸۰	۶۷۸۴۷	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

برآورد اعتبارات ردیف‌های متفرقه بخش مسکن، عمران شهری و شهرسازی

عنوان	نوع اعتبار	لایحه ۱۴۰۲	قانون مصوب ۱۴۰۱	درصد تغییرات
صندوق ملی مسکن - تأمین مسکن برای افراد کم درآمد از تملک دارایی‌های سرمایه‌ای محل نیم (۵/۰) درصد درآمد بانک‌های کشور	هزینه‌ای	۶۷۵۰۰۰	۳۶۰۰۰۰	۸۷.۵
صندوق ملی مسکن - اجرای تبصره «۸» ماده (۳) قانون جهش تولید مسکن موضوع برگشت درآمدهای پایه‌های مالیاتی حوزه زمین، مسکن، مستغلات و ساختمان و تأمین مسکن محرومین	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۱۷۰۰۰۰۰۰۰		
تأمین اعتبار مورد نیاز اجرای بند «ب» ماده (۵۹) قانون برنامه ششم توسعه در خصوص مسکن اقشار محروم و کم درآمد صندوق ملی مسکن - اجرای قانون جهش تولید مسکن	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۲۵۰۰۰۰	۲۳۰۸۵۰	۸.۳
	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۱۳۰۰۰۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰۰۰۰	-۵۲

- ✓ لایحه بودجه ۱۴۰۲ فاقد احکام و منابع اعتباری لازم جهت پاسخگویی به نیازهای حوزه مسکن است.
- ✓ کم توجهی به امکان تأمین مالی و تسهیل ورود بخش خصوصی به ایجاد و مشارکت در توسعه زیرساخت‌های خدمات و زیرساخت‌های شهری به ویژه در وضعیت نامطلوب مالی کشور و عدم اجرای بسیاری از پروژه‌های زیرساختی. با توجه به اینکه بخش خصوصی از عملکرد مطلوب‌تری نسبت به بخش عمومی برخوردار است، شایسته است در هنگام فرایند بررسی لایحه بودجه و اصلاح و افزوده شدن بندهایی توسط کمیسیزمینه تحقق این امر مهیا گردد.
- ✓ پرداختن به ضروریاتی مانند متمرکز نمودن اعتبارات مسکن گروه‌های کم درآمد، تدقیق میزان اعتبارات طرح‌های بازآفرینی شهری، تأمین زیرساخت‌های پروژه‌های اجرا شده مسکن حمایتی و توسعه مناطق کم برخوردار، از جمله مواردی است که در لایحه بودجه باید مورد توجه قرار می‌گرفت که همچنان مغفول مانده است.
- ✓ جدیت مقاوم سازی بناهای بااهمیت و ضروری و نظارت عالی بر کیفیت و کمیت اجرای ضوابط، مقررات و استانداردها در کلیه پروژه‌های عمرانی و ساخت و سازهای شهری، ارتقای کیفی سیاست‌گذاری و بهبود اعتبارات اجرای برنامه‌های حمل و نقل همگانی متناسب با توسعه شهری، تفکیک رئوس برنامه‌های روستایی از شهری و شفافیت هزینه‌ها و درآمدهای شرکت‌های عمران شهرهای جدید را می‌توان برشمرد که به سیاق لوایح سنوات پیشین سخنی از آن به میان نیامده است.

- به منظور تسهیل صدور مجوزهای ساخت و عرضه مسکن پیشنهاد می‌شود؛ حکمی با موضوع « وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) مکلف است ظرف مدت ۳ ماه با مشارکت سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، وزارت راه و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به منظور مدیریت یکپارچه و هماهنگ امور اخذ، تکمیل و صدور پروانه‌های ساختمانی، گواهی‌های ساختمان، شناسنامه فنی و ملکی ساختمان، شناسنامه فنی ساختمان، نسبت به ایجاد (پنجره واحد صدور مجوزهای احداث و عرضه مسکن) به صورت برخط و شفاف اقدام نماید» به تبصره «۱۱» الحاق شود.
- با توجه به نقش بی بدیل بازآفرینی شهری در راستای تحقق اهداف قانون جهش تولید مسکن و همچنین جدا از مسئله تأمین به موقع اعتبارات و همچنین قوانین و مقررات صلب شهرسازی و معماری، یکی از مهمترین دلایل ناکارآمدی به عدم تعیین تکلیف وضعیت مالکیت و مستندسازی اراضی و ساختمان‌های واقع در محدوده‌ها و محلات هدف بازآفرینی شهری باز می‌گردد. شایسته است در یک اقدام جهادی و در قالب سازوکاری مدون این وضعیت مورد ساماندهی جدی قرار بگیرد و هیئت ویژه‌ای بدین منظور در هر حوزه ثبتی تشکیل شود.
- با توجه به اینکه در شرایط فعلی مهاجرفرستی و کاهش نرخ سکونت در اغلب روستاهای کشور حاکم است، شایسته است تا اقدام‌های تعریف شده در حوزه مسکن روستایی به تفکیک مناطق آمایشی و مکانی مختلف و همچنین مناطق آسیب دیده از سوانح طبیعی ارائه گردد.
- برآوردهای شرکت عمران شهرهای جدید حاکی است در طی یک دوره پنج ساله (۱۴۰۰-۱۳۹۵)، جمعیت شهر جدید پردیس بیش از ۵۵ درصد افزایش یافته و متعاقب آن براساس آمارهای سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، در طی همین دوره میزان تردد در محورهای مواصلاتی این شهر جدید تا کلانشهر تهران (آزادراه تهران - پردیس و بزرگراه جاجرود - بومهن) افزون بر ۳۵ درصد بیشتر شده است. در این راستا پیشنهاد میشود به جای تزریق قطره چکانی اعتبار به پروژه احداث قطار حومه‌ای تهران به شهر جدید پردیس که در عمل هیچ کارایی در پیشرفت این پروژه و احداث خط نخواهد داشت و در عین حال هزینه‌های نگهداری و استهلاک نیز به سبب تطویل روند احداث مرتب در حال افزایش است، اگر مشارکت عمومی - خصوصی در این زمینه به کار گرفته شود بسیار راهگشا خواهد بود.

با آرزوی موفقیت